

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 267. A quibus, & ad quæ hæc legitimatio fieri possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](#)

mationem, hæc ei concessa nullum habebit effectum, antequam infans liberè consentiat; uti & collata absenti, priusquam is eam ratam habeat.

5. Quartò requiritur, ut in impetratio legitimatis à legitimando fiat mentio eorum, quibus per legitimationem creari potest præjudicium, ac ita aliorum legitimorum, si quos forte habet pater; quia spectat ordinaria potestate, Princeps non censetur velle concedere legitimationem in præjudicium legitimorum; ita AA. passim teste Castrop. n. 20. juxta Autb. quib. mod. natur. effic. sūi. §. si quis ergo. Neque ab hac legitimorum mentione facienda legitimandum excusat parentum consensus; cùm hic non impedit legitimorum præjudicium; ut Covar. cit. c. 8. §. 9. n. 7. Azor. cit. c. 14. q. 11. Castrop. l. c. Excusare tamen ab ea consensum ipsorum legitimorum; quia tunc cæstare eorum præjudicium censet Pont. l. c. c. 7. n. 3. quod tamen non carere difficultate, afferit Castrop. eo quòd hæc mentio expostuletur, non tantum ne legitimis fiat præjudicium, sed etiam, ut intelligat Princeps, non esse necessarium, naturales subrogare legitimis. Censet quoque cum Mol. cit. d. 173. vers. si legitimatio. in regnis Hispaniæ necessario faciendam mentionem avi, ubi desunt filii legitimi; quippe illi, cùm succedat patri parenti filii, fit præjudicium per legitimationem; non tamen in illo defectu legitimorum faciendum esse mentionem cognatorum & consanguineorum succendentium ab intestato; cùm eis non fiat præjudicium, dum non succedant patri, nisi pater aliter non disposuerit de bonis suis, uti potest, docet cum Covar. l. c. & Tiraq. in L. si unquam. c. de revocat. donat. v. suscepit. n. 5. Castrop. n. 5. Verum patre mortuo sine alia dispositione, legitimandus necesse habet facere mentionem hædum venientium ab intestato, quales sunt cognati & consanguinei, quia Princeps censendus est, non velle iis in jure quaesito præjudicare, nisi forte patri in morte expostulanti legitimationem filii annuerit. Mol. d. 174. Azor. cit. c. 14. q. 10. Pont. cit. c. 7. n. 4. Facienda quoque est mentio substituti in hæreditate patris, casu quo is sine liberis legitimis decelerit; cùm & ipse jus habeat in hoc eventu succedendi. Castrop. n. 4. Covar. cit. c. 8. §. 9. n. 8. citatis aliis. Verum non solum exprimendi in impetratio legitimatis, sed & cunctiones & soli illi, qui jus ad hæreditatem habent, non impedibile & libera voluntate patris. Castrop. n. 12. remittens ad Mol. de primog. L. 3. c. 3. n. 10. & Covar. l. c. §. 9. n. 8. eo quòd licet filii legitimi, cognati, substitutus contradicuntur præsumuntur, eorum tamen contradicatio deserviat ad examinandum, an ad causam legitima concedendi legitimationem, ideoque citandi. Si vero iis non citatis, expressis tamen Principi, est absoluē concedat legitimationem, hæc valebit; quia potestatem habet illis præjudicandi in jure, quod habent ad succendendum, utpote quod habent ex dispositione legis ab eo latæ; ita Castrop. cum Mol. tr. 2. de iust. d. 174. col. 2. & 3.

6. Quintò requiritur ad valorem legitimationis, ut in supplica legitimationis exprimatur qualitas illegitimationis non solum in genere, sed & in specie; cum pro diversa ejus qualitate reddatur facilius vel difficilior illius concessio, & ut Princeps sciat, quam gratiam præstet. Sic exprimendum, an sit naturalis, an spurius; si spurius, an natus ex incestu, & quo, an commissio cum matre, sorore, nuru, uxore fratri. An ex sacrilego concubitu

habito cum Sacerdote, religioso vel utroque simul. Abb. in c. venerabilem, de elect. n. 27. Mol. d. 173. n. 28. Fachin. l. c. c. 61. Pont. l. c. n. 6. Covar. l. c. n. 3. Castrop. n. 14. Item an ab Episcopo, ita ut in hoc casu non sufficiat narratum: à Sacerdote; cum dignitas Episcopalis notabiliter aggravet sacrilegium, uti & natum esse ex Sacerdote, qui simul erat Religiosus; ut Mol. d. 173. vers. qualitates. Castrop. l. c. Item an ex adulterio, & quidem juxta communiores, quam tenent Mol. l. c. vers. binc colligitur. Pont. l. c. n. 9. juncto. n. 8. Covar. Castrop. LL. cit. exprimendum, num ex adulterio utrumque tali. De cetero hæc limitanda, ita ut opus non sit ea omnia specificè & distinctim exprimere, ubi Princeps generalem concessionem faceret, dicendo: ex quocunque coitu natus sit, legitimum te reddo. Covar. l. c. n. 4. Castrop. n. 15. Mol. l. c.

Quest. 266. Qualiter hæc legitimatio differat ab ea, quæ fit per subsequens matrimonium.

R Esp. Differt ab ea primò, quod hæc non nisi naturales, illa vero Principis etiam spuri legitimentur, ut cum communi Azor. cit. c. 4. 14. Castrop. l. c. §. 4. n. 2. quamvis etiam à Principe legitimari confuerint Arg. novel. 74. c. 1. & novel. 89. c. 9. Secundò, quod ea facta per matrimonium sit universalis extendens se ad omnes inhabilitates, etiam jure civili inducendas tollendas; hæc, si fiat à Principe seculari, non extendat se ad inducendas jure Pontificio, sed solum ad inducendas jure civili, puta ad successiones hæreditarias, majoratus feuda, honores & munera publica secularia. Si facta à Principe ecclesiastico ad solas dignitates, officia & munia ecclesiastica, beneficia, ordines sacros. Covar. l. c. §. 8. n. 15. Castrop. l. c. cum communi; uti hæc distinctius patebunt ex sequentibus.

Quest. 267. A quibus & ad quæ hæc legitimatio fieri possit.

1. R Esp. Primò in genere, potestas hæc propriæ legitimandi competit Principibus tam ecclesiasticis quam secularibus non nisi supremis, hoc est, jurisdictionem supremam exercentibus, & nulli alteri subiectis; hi enim solum jus abrogare, & legibus derogare possunt, efficiendo, ut qui SS. Canonibus aut legibus civilibus ad certos effectus redditii inhabiles ad eosdem reddantur habiles; ita cum communi Bald. in L. 1. c. de jure annular. aur. impr. dicens esse de reservatis Principibus. Abb. in c. per venerabilem, h. t. n. 23. Mol. cit. d. 173. v. legitimare. Azor. cit. c. 14. num. 5. Pont. l. c. 5. n. 1. Castrop. L. c. §. 5. n. 1. Tales itaque sunt in ecclesiasticis solus Papa, in secularibus Imperator, Reges aliquique Principes dicta jurisdictione suprema & independente gaudentes, qui ut Castrop. leges condere & abrogare possunt; adeoque hanc potestatem propriæ legitimandi jure proprio & ordinario in suis dominiis propriis exercent. Unde dum inferiores, puta Legati Apostolici in spiritualibus, Comites Palatini in secularibus legitimant, non nisi ex privilegio & potestate commisoria sibi à supremis Principibus (quippe qui, cùm ea potestas sit jurisdictionis, eisque competit jure ordinario, eam alteri delegare possunt) concessa legitimant. Circa quod notandum, quod, cùm ea potestas non plenæ, sed limitatè conserbi

ferri soleat, & saepe ad dispensandum, non ad legitimandum concessa, & à potestate dispensandi ad potestatem legitimandi, utpote quae est potior, & in qua ea continetur, & non è contra inferre non licet, ut cum communii. Covar. c. 8. §. 8. num. 6. Mol. l. c. vers. observandum. Castrop. l. c. num. 2. diligenter attendi debeat ad tenorem & terminos rescripti Apostolici & Imperialis, cùm acta ab iis contra illos nullius sunt momenti, juxta c. de re-script. & L. diligenter ff. mandati. & juxta quod monent AA. Atque ita dum Episcopi, uti & Capitulum sede vacante illegitimos habiles reddere possunt ad ordines & beneficia simplicia, id pos-sunt, non in vi potestatis legitimandi, sed dispensandi, diciturque habitatio hæc ab iis facta non legitimatio, sed dispensatio, quippe quæ est ad certos solum aliquos, & non ad omnes juris effectus relaxatio juris; ita Mol. l. c. n. 7. Castrop. n. 1. (idem dicens de aliquibus Magistratibus sacerdotalibus, quod ad civilia) Wiestn. b. t. n. 56. Reiffenst. num. 47.

2. Resp. Secundò in particulari: Primò potest Papa quod ad spiritualia omnia omnes Christi fideles ubique existentes, utpote quod ad hæc sibi subjectos legitimare, ut habeat communis & certa. Potest quoque quod ad temporalia, puta quod ad successiones in hæreditatibus, majoratu, honores, dignitates, aliisque jura legitimare in suo territorio sacerdotali existentes, suæque jurisdictioni temporali immediatè subjectos, non secus, ac Imperator, Reges & Principes existentes in Imperio, Regnis & Provinciis suis; utpote non secus ac ille in suo territorio nullum superiorem recognoscens, ut quoque habet communis juxta expressum textum c. per venerabilem. b. t. Regulariter tamen nequit quod ad ea legitimare sibi non subjectos; quia regulariter nequit per se ac directè aliorum Principium leges tollere, earumque efficaciam in sibi non subjectis minuere; poterit tamen & id ipsum hic & nunc ex causa aliqua gravi, pertinente ad bonum spirituale regni alicujus, v. g. religionis in eo per vertenda, alteriusve boni amittendi periculo sic exigente; eò quod legitimando prolem ad succendendum in regno utatur jurisdictione sua, quam habet ad gubernandam Ecclesiam, utpote cui jurisdictioni quandoque per accidentes & indirectè nimur ad conservandam religionem, promotionem aliorum bonorum spiritualium id necessarium, subjiciuntur temporalia; ita docent Abb. in c. per venerabilem. n. 1. & 15. Covar. l. c. §. 8. n. 16. & 18. Mol. de primog. L. 3. c. 2. n. 1. Mol. L. 2. c. de just. d. 173. in pr. Pont. l. c. c. 5. n. 6. Sanch. de mat. L. 8. d. 7. n. 1. pro ut eos citat, & sequitur Castrop. cit. §. 5. n. 4. Item Bellar. L. 5. de sum. Pontif. à c. 6. Suar. L. 5. defens. fidej. c. 16. n. 3. Barbol. de offic. Episc. p. 1. tit. 3. c. 2. à n. 101. Gonz. & alii citati à Wiestn. b. t. n. 65. ubi etiam ex Roder. Sancio. hist. Hispan. q. 4. c. 17. id probat praxi Ecclesiæ, & facto, quo Sancii Regis filii naturales à Papa legitimati, vi cuius legitimationis Ferdinandus patri in regno successit. Posse quoque Pontificem tam ad spiritualia, quam temporalia & effectus politicos legitimare quemlibet indirectè, seu in radice matrimonii, ut loquuntur AA. dispensando nimur in matrimonio, ex quo invalidè contracto ob impedimentum dirimens nati, ita ut illo sublato per dispensationem pro legitimis habeantur, etiam pro tempore, quo invalidè contractum, tradunt Abb. in c. per venerabilem. n. 21. Alex. ibid. n. 18. Sylv. v. Papa. q. 18. Covar. n. 13. Sayr. thesaur. cas. L. 6. de irregular. c. 10. n. 27. Sanch. l. c. n. 4. Garc. de benef. p. 7. c. 2. n. 41. Mol. de primog. L. 3. c. 1. n. 12. Gutt. de mat. c. 84. à n. 20. Castrop. l. c. n. 8. Wiestn. b. t. n. 66. referens Farinac, qui id confirmat. Auth. Rotæ. p. 2. decis. 687. n. 8. contra Cón. d. 33. du. 8. n. 4. Perez. de mat. d. 44. f. 5. n. 9. Mol. de 7. & 7. tr. 2. d. 624. n. 3. citant autem pro se Nav. conf. 2. b. t. ubi istet stetur Gregor. XIII. An. 1584. negat eam dispensationem à se petitam, cum addito, se sic dispensare non posse: nixos hæratione, quod Pontifex facere nequeat, ut matrimonium, ex quo genitus illegitimus non fuerit invalidum, & consequenter ex eo natus non fuerit illegitimus, quæ tamen ratio edidit, & contraria sententia probetur per hoc, quod licet Pontifex facere nequeat, ut matrimonium illud non fuerit invalidum, possit tamen effectus ex eo vi præcisè legis ecclesiastica provenientes abrogando talem legem, ex qua tale matrimonium fuit irritum, vel in ea respectu certarum personarum dispensando non tantum futuros, sed & præteritos tollere, ac si nunquam lata fuisset, ut patet ex Clem. unic. de immunit. eccles. ubi Clemens V. constitutionem Bonifacii V III. contentam in c. Clerici b. t. in 6. etiam quod ad effectus prius vi illius productos revocat his verbis: quidquid ex eis subsecutum est, vel ob eas penitus revocamus, & eas habere volumus pro infestis. De responsu Gregor. XIII. in contrarium dato negant hi AA. quod satis de eo constet, & si de eo constaret, intelligendum de impotentia Papæ proveniente, non tam ex defectu jurisdictionis, quam ex defectu justæ causæ. Sanch. n. 9. Wiestn. n. 70. Atque ita ad hanc inhabilitatem tollendam non requiritur, ut parentes illegitimi adhuc vivant, & denovo contrahant matrimonium; cùm legitimatio hæc non fiat per matrimonium contrahendum, sed per dispensationem in radice matrimonii contrahiti, & remotione illegitimitatis inde provenientis, ut Sanch. l. c. n. 6. pluribus citatis. Mol. de primog. Castrop. LL. cit. Unde ad hanc legitimationem requiruntur duo, nimurum primò, ut præcesserit inter parentes matrimonium irritum, utpote quo cessante deficit fundamentum dispensationis & radix, ex qua legitimatio ortum habere debet, ut Abb. l. c. n. 21. Sylv. v. legitim. q. 8. d. 5. Sanch. L. 8. d. 3. n. 3. & 7. Castrop. §. 5. n. 6. Wiestn. b. t. n. 67. Secundò, ut impedimentum, ob quod matrimonium irritum erat, non sit indispensabile à Pontifice, quale esset, si v. g. defuit consensus verus, vel contractum priore uxore adhuc vivente, aut in primo gradu linea recta; quia alias non potest Pontifex nullitatem matrimonii tollere, & consequenter nec matrimonium radicem legitimationis dispensationis sua honestare, ut cum Sanch. l. c. n. 8. & 10. Pont. cit. c. 5. n. 8. Castrop. l. c. Wiestn. n. 68. id tamen ita limitante Sanch. ut procedat, si impedimentum sit certò indispensabile; cùm in dubio Papa non sit spoliandus possessione potestatis ad dispensandum. De ceterò valet hujusmodi legitimatio, etiè cedat in præjudicio tertii, utpote quod præjudicare non potest Pontifici, modo adhuc justa causa, ne peccet; censendum tamen non est, concedere in hoc casu legitimationem, nisi juxta regulam de non tollendo jure quæsito alteri clarè exprimat, concedi illam stante præjudicio tertii. Sanch. n. 5. & 6. Castrop. n. 10.

3. Resp. Tertiò: Principes supremi sacerdotes quamvis potestate sua ordinaria, & nisi aliud

aliud exprimat, folios illegitimos naturales, non vero natos ex damnato concubitu seu sputio legitimare solent, possunt tamen & hos legitimare, si velint, utendo potestate sua absoluta, Reiffenst. b. t. n. 56. Wieltn. num. 61. cum communis unde Imperator nonnullis Comitibus Palatinis eandem potestatem concedit, ut pater ex formula concessionis, quam adjicit Reiffenst. n. 55. vi tamen hujus facultatis concessae eis plene, etiam ad legitimandos Spurios, adhuc non posse illos legitimare, ne quidem naturales illegitimos nobilium, nisi in rescripto Cæsareo exprimatur, & si exprimatur, non extendere le hoc rescriptum ad legitimandas proles naturales extendere se hoc rescriptum ad legitimandas proles naturales illegitimas, Baronum, Comitum &c. asserit Reiffenst. n. 57. citans Nolden de stat. nobil. c. 16. th. 15. Et haec de principibus supremis de jure, nam de consuetudine competere posse potestatem legitimandi Principibus recognoscitibus superiori, n. 53. & in specie de Electoribus & Statibus Imperii, utpote pro superiori recognoscitibus Imperatorem dicit ex Strick, de usum modern. pandebit. ad tit. qui sui vel alien. jur. §. 14.

4. Resp. quartò: Possunt hi Principes legitimate quod ad omnia jura temporalia, honores, dignitates, officia quæcumque, nisi ex consuetudine aut singulari statuto requiratur ad ea, ut natus quis sit legitimus, qualiter legitimatos esse non posse Alessores in Camera Imperiali, Consiliarios Principum, nec titulum doctoratus consequi, ex Mynsing, l. 4. obs. 31. asserit Reiffenst. b. t. n. 59. ubi etiam ad suum ordinem recipi non posse taliter legitimatos juxta statuta generalia illius. Item quod ad successiones hereditatis & quod ad omnia bona non tantum parentum, sed & consanguinorum, tam ab intestato quam ex testamento obvientia, non fecus ac alii legitimis ita etiam, ut eorum more agere possint querela inofficiosi, ut Covar. cit. §. 8. Mol. cit. d. 173. n. 24. Wieltn. n. 60. juxta §. fin autem. Inst. de hered. qua ab inest. & Arg. Novel. 89. c. 3. 8. 9. & licet utendo ordinaria potestate & simplici legitimatione non legitimant ad succedendum in feudo juxta iiii. 26. §. naturales lib. 2. feud. neque in majoratu, ut Mol. l.c. n. 10. Castrop. cit. §. 5. n. 18. & quos citat Mol. de primog. l. 3. c. 3. n. 9. Covar. 3. var. c. 6. n. 7. Jul. Clar. l. 3. sentent. §. feudum. q. 83. possunt tamen de potestate absolute etiam ad illas successiones legitimare, etiam cum incommmodo & præjudicio alieno, juxta l. Prætor. art. §. ff. ne quid in loc. publ. nisi legitimandus ab illis successionibus ex voluntate constituentis feodium, majoratum, fidei commissum specialiter excludatur. Mol. d. 174. in fin. Covar. Castrop. LL. cit. aut etiam de consuetudine quarundam provinciarum, ut Sextus V. in Bulla sua, postquam versus, apud Reiffenst. n. 45. De cetero nulla ratione illis competit potest legitimatio illa, que sit in radice matrimonii; quia, ut constat ex c. 1. de Sponsal. & c. tuam de ord. cognit. denegata illis ab Ecclesia potestas tam tollendi quam constitutendi impedimenta dirimentia, ita cum Sanch. de mat. l. 8. d. 7. n. 11. Castrop. sed neque legitimare ullo modo possunt ad beneficia, ordines, dignitates, officia ullaque alia jura spiritualia, aut effectus ecclesiasticos, cum nullam habeant in spiritualibus potestatem. Abb. in c. per venerabilem. h. t. Covar. de mat. p. 2. c. 8. §. 8. n. 14. Castrop. l. c. cum communis, quod tamen attinet jus patronatus, esto sit spiritualis; quia tamen rebus temporalibus annexi solent, possunt Principes saeculares illegitimos sibi subditos ad

illud obtinendum habiles reddere indirectè, habilitando illos ad succedendum in hereditate, cui illud annexum. Covar. de Sponsal. l. c. n. 18. Mol. d. 173. vers. item Azot. p. 2. l. 2. c. 14. q. 7. quos refert & sequitur Castrop. l. c. n. 19.

Quæst. 268. Quinam à Principibus saecularibus legitimari possint.

1. R Esp. Præter ea, quæ de hoc dicta quæst. præced. loquendo hic de iis, de quibus magis dubitari poterat, num iis, concedi posset legitimatio. Primò, dum legitimare potest subditos suos, id sic extendendum, etiam si non solum iis, sed & bona, ad quæ legitimandi sunt, existant extra territorium legitimantis, secus, ut juxta probabiliorem, quam tenet Abb. in c. per venerabilem. n. 23. Covar. l. c. n. 14. Pont. l. c. c. 6. n. 1. Castrop. l. c. §. 6. n. 3. dum dicta bona sunt quidem sita in territorio legitimantis, legitimandus tamen non est subditus illius, si quidem haec legitimatio est actus jurisdictionis, qua exerceri non potest erga non-subditum; non obstante (quod est fundamentum oppositæ sententiae) quod haec jurisdictione sit voluntaria, quæ alias ubique & a quoque Judice exerceri potest, juxta l. 2. ff. de off. proconsul. eo quod jurisdictione voluntaria ea solum possit a quoque Judice exerceri, quæ de consensu subditi protogari potest, non vero ea, quæ a subditis non dependet, qualem dicit potestas legitimandi. Neque ex eo de illa infurit contrarium, quod per legitimationem hic & nunc consentientibus in eam parentibus aliisque interesse habentibus, nullum inferatur præjudicium; cum per talem consensum non acquiratur jurisdictione in non-subdito, juxta l. privatorum, c. de jurisd. omn. Iud. uti nec ea communicatur Principi ratione rei sita in ejus territorio, cum personam spectet, & non res, circa quas exercetur.

2. Secundò juxta probabiliorem, quam contra Jason. in l. qui juris dicit. præst. ff. de jurisd. & Pont. l. c. n. 5. sectantur, Abb. l. c. n. 13. Bald. in l. s. consul. ff. de adopt. Covar. l. c. n. 20. Mol. d. 173. vers. princeps. Castrop. cit. §. 6. n. 6. Princeps suum filium legitimare potest; eo quod legitimatio licet sit a parte jurisdictionis mixta, nempe voluntaria & contentio, quatenus saepè fit invito & parte contradicente, & jurisdictione contentio a parte exerceri non possit in filium (quod est fundamentum contrariae sententiae) est tamen per se voluntaria, & non nisi per accidens jurisdictionis contentio, quin & jurisdictione contentio a parte exerceri potest in filium, dum hic consentit, esto, alii contradicunt; nequit tamen in talis legitimationis filius succedere in regno (idem est de Principatu) si a Republica statutum, ut solum legiti lucceant; cum tales legitimati rescripto Principis non veniant nomine legitimorum, ut Mol. l.c. & Mol. de primog. l. 3. c. 3. a. n. 3. Castrop. n. 7. De cetero habens a Principi potestatem legitimandi. V. G. Comes Palatinus non poterit adhuc suum filium legitimare; nisi forte id ipsum in concessione potestatis legitimandi exprimatur; quia talis potestas legitimandi proprium filium extraordinariè conceditur Principibus. Covar. cit. §. 8. n. 21. Castrop. l. c.

3. Tertiò juxta probabiliorem, quam contra Paris. l. 2. conf. 2. n. 23. Alex. vol. 2. conf. 87. & alios tenent Decius conf. 150. n. 10. Covar. l. c. n. 10. Fachin. l. 3. controver. 59. Pont. l. c. c. 6. n. 6. Mol. d. 173. vers. ad quem. & alii, quos citat & sequitur Castrop. l. c. n. 9. arg. Aut. quib. mod. natural. effic. sui. §. illud. potest Princeps saecularis legitimare filium clericis saeculari ad honores & successiones, ed quod in talem jurisdictionem habeat independenter a consensu patris illius clericis, (cum consensus ille requisitus